

Kadernota 2020

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: WerkSaam Westfriesland

Hoofddoelstelling

De kerntaak van WerkSaam is het zorg dragen voor het zo snel mogelijk aan werk helpen van werkzoekenden en het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten. Als werk nog niet mogelijk is verstrekt WerkSaam (tijdelijk) een uitkering. WerkSaam voert de beleidsontwikkeling, -vaststelling en -uitvoering van de volgende wettelijke regelingen uit:

- a. Participatiewet
- b. Wet sociale werkvoorziening (WSW);
- c. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (Ioaw);
- d. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz);
- e. Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz);
- f. Aanpak laaggeletterdheid: Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie).

Algemeen

De missie en visie van WerkSaam is gericht op het bemiddelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit doen we door maatwerk te leveren, per persoon te kijken wat nodig is om iedereen te laten participeren in de samenleving. Daarbij willen we iedereen naar vermogen laten werken. Het is belangrijk dat werkgevers in dit proces betrokken zijn. Zonder werkgevers kunnen wij deze doelstellingen niet halen.

Onze opdracht is om de verschillende doelgroepen van WerkSaam te bemiddelen richting werk. Het gaat om mensen met een SW-dienstverband of beschut werk, bijstandsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden. WerkSaam werkt daarbij op basis van in-, door- en uitstroom. Hieruit vloeien 3 doelstellingen voort: het beperken van de uitkeringslast, het ontwikkelen van cliënten en het bevorderen van de uitstroom van cliënten naar regulier werk.

Medio 2018 is het beleidsplan 2018-2021 vastgesteld. Met input van alle stakeholders is bepaald wat de doelen zijn. Samengevat zijn de belangrijkste uitgangspunten:

Beperken bijstandsverlening	Ontwikkelen cliënten	Bevorderen uitstroom
Voorkomen instroom	Bevorderen zelfredzaamheid cliënten	Cliënten zijn actief naar vermogen
<ul style="list-style-type: none"> - Streng aan de poort - Jongerenloket bemiddelt in zoektijd onderwijs of werk - Voorkomen van instroom door gebruik loonkostensubsidie voor pro / vso-met werk	<ul style="list-style-type: none"> - Wij kennen onze cliënten (kansen en belemmeringen) - Wij ontwikkelen onze cliënten: leren werknemers-vaardigheden - Cliënten met een taalprobleem krijgen taalaanbod	<ul style="list-style-type: none"> - Betaald werk, fulltime als dat kan en parttime - Betaald werk met ondersteuning, werk of loonkostensubsidie - Voor een aantal cliënten biedt ondernemerschap kansen
Beperken bijstandsverlening: streng	Maken doelgericht re-integratieplan	Bij elkaar brengen vraag en aanbod
<ul style="list-style-type: none"> - Fraude loont niet en bestraffen wij met een boete - Ex-partner levert bijdrage in kind, ook bij niet-erkende kinderen - Flexibele inleverdata voor de verklaring voor mensen met flexibele inkomsten - Heronderzoeken op basis van signalen	<ul style="list-style-type: none"> - Inzetten (om)scholing, in combinatie met plaatsing bij werkgever (zicht op baan) - Cliënten die zich onvoldoende inzetten krijgen een maatregel - Wij werken samen met partnerorganisaties zoals wijkteams / gemeenten, daklozenopvang, zorgorganisaties en schuldhulpverlening	<ul style="list-style-type: none"> - Wij hebben goed contact met werkgevers en kennen de arbeidsmarkt - Wij werken samen met het UWV in het WSP - Wij bemiddelen cliënten en Wsw-medewerkers naar werkgevers - Waar nodig zetten wij instrumenten in, zoals loonkostensubsidie - Wij voorkomen verdringing door duidelijke afspraken met werkgevers en cliënten te maken

Het volledige beleidsplan 2018-2021 vindt u hier:

http://www.werksaamwf.nl/Home/Publicaties/Beleidsplan_WerkSaam_Westfriesland

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2020 (anders dan bestaand beleid)?

De doelgroep verandert. Mede door de economische hoogconjunctuur zijn cliënten die relatief goed bemiddelbaar zijn nu aan het werk. Cliënten die instromen hebben vaker dan voorgaande jaren een aanzienlijke afstand of mismatch tot de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er veel vacatures, werkgevers in de regio zijn op zoek naar medewerkers. Om hierop in te spelen zet WerkSaam in 2020 in op:

Doel: zoveel mogelijk cliënten aan het werk: aansluiting vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt verandert. Dit vraagt om flexibele oplossingen. Daarbij gaat het niet alleen om omscholing van cliënten, maar ook om werkgeversbenadering en het aanpassen van ons eigen aanbod.

Doel: verbeteren interne re-integratieactiviteiten: evaluatie

Daar waar nodig worden cliënten via de coaches en leerwerkbedrijven voorbereid op een baan bij een werkgever. Daarnaast wordt binnen de leerwerkbedrijven een omgeving geboden voor die cliënten waarvoor werken bij een reguliere werkgever niet mogelijk is (Sw-medewerkers en beschut werk). In 2020 vindt een evaluatie van de leerwerkbedrijven plaats: welke gesubsidieerde werknemers heeft WerkSaam, welke competenties hebben zij en welke ontwikkelingsmogelijkheden? Past onze aanpak bij de huidige doelgroepen (zowel cliënt als Sw-medewerkers en beschut werkers), de financiële kaders en de (toekomstige) arbeidsmarkt?

Doel: voldoen aan nieuwe wet en regelgeving: Landelijke ontwikkelingen implementeren

Sociale zekerheid is altijd aan veranderingen onderhevig. Bij het opstellen van dit document (november 2018) is bekend dat de staatssecretaris werkt aan nieuwe plannen om onze doelgroepen nog beter naar de reguliere arbeidsmarkt te bemiddelen. Wat dit concreet betekent is nu nog niet bekend. De kans is groot dat WerkSaam in 2019/2020 met deze (en wellicht andere wetswijzigingen) aan de slag moet.

Verwachtingen ten aanzien van 2021 – 2023 (anders dan bestaand beleid)?

Datagestuurd werken

WerkSaam is een jonge organisatie. In de eerste jaren is de basis op orde gebracht. We evalueren onze resultaten in-door en uitstroom en verbeteren onze processen continu aan de hand van beschikbare data. Daarvoor ontwikkelen wij Business Intelligence. Ook werken we met de Vrije Universiteit aan een arbeidsmarkt datalab voor de regio.

Verder verbeteren dienstverlening

Om onze cliënten nog beter te ondersteunen en te informeren willen we de digitale dienstverlening verder ontwikkelen. Door middel van het gebruik van apps kunnen we bijvoorbeeld sneller en makkelijker matches op vacatures. Ook is informatie over bijeenkomsten en projecten sneller en makkelijker toegankelijk. Nieuwe toepassingsmogelijkheden, ook op het gebied van de uitkering zijn in de maak.

Omvormen interne re-integratieactiviteiten

Afhankelijk van de evaluatie van de interne re-integratieactiviteiten wordt in 2021 gestart met het omvormen van onze activiteiten. Het kan zijn dat daarvoor nieuwe leerlijnen worden opgestart, het kan ook zijn dat keuzes worden gemaakt in de werksoorten die WerkSaam zelf aanbiedt en werksoorten die bij externe bedrijven worden gezocht.

Doorontwikkelingen staand beleid

Werkgeversbenadering

WerkSaam heeft een groot netwerk, er is intensief contact met veel werkgevers in onze arbeidsmarktregio. WerkSaam en UWV werken samen in het Werkgeversservicepunt en WerkSaam is proactief in het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden / partnerschappen met werkgevers. Het volgen van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en het ontwikkelen van arrangementen met werkgevers heeft continu aandacht en is dus ook de komende jaren een doorontwikkeling van staand beleid.

Maatwerk

Om de doelstellingen te verwezenlijken richt WerkSaam zich de komende jaren op maatwerk. WerkSaam biedt trajecten en instrumenten aan afgestemd op de behoefte en mogelijkheden van de cliënt. Afhankelijk van de doelgroep waar een cliënt onder valt wordt een werkwijze op maat gehanteerd.

Omgekeerde toets

WerkSaam kiest ervoor om de omgekeerde toets te hanteren. Dit staat in ons beleidsplan. De omgekeerde toets introduceert een andere, nieuwe kijk op de uitvoering van de wet- en regelgeving: meer denken vanuit de cliënt en maatwerk leveren. Deze toets vraagt medewerkers om te zoeken naar een mix van doelmatigheid en rechtmatigheid en zorgt ervoor dat deze beter te combineren zijn. Er wordt gekeken naar het gewenste effect, de uitwerking op de persoon en het gezin en de omgeving.

Handhaven nieuwe stijl

Uit onderzoek blijkt dat een andere stijl van handhaven betere resultaten oplevert. Meer maatwerk, coulance met goedwillende cliënten en een harde aanpak van kwaadwillende cliënten. Handhaving moet een meer integraal onderdeel zijn van het takenpakket van alle medewerkers en niet alleen van de handhavers. De voorlichting aan cliënten wordt verbeterd door middel van een spelregelboekje.

Aanbod van een meer en breder aanbod aan taaltrajecten

Om laaggeletterdheid tegen te gaan richt WerkSaam zogenaamde taalpleinen in waar mensen terecht kunnen voor hulp met lezen, schrijven en rekenen. Verder wordt het digitale trainingsaanbod van WerkSaam uitgebreid.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Uitvoering geven aan het beleidsplan 2018 - 2021, zoals bovenstaand in detail uitgewerkt	Bestuursbesluit	Binnen de lopende begroting	2018-2021

Bijlage:

- a. Financiële kengetallen (weerstandvermogen, indexatie, gemeentelijke bijdrage, etc.)
- b. Financiële meerjarenraming

Bijlage a. Financiële kengetallen

Weerstandsvermogen

De algemene reserve bedraagt maximaal 2,5% van de totale lasten. De gemeenten in Noord-Holland Noord stellen dit percentage als richtlijn vast en de Westfriese gemeenten volgen deze richtlijn. WerkSaam heeft met de deelnemende gemeenten afgesproken dat hiervan alleen mag worden afgeweken als uit een risicoanalyse blijkt dat een hoger weerstandsvermogen noodzakelijk is.

Bij een organisatie als WerkSaam past een weerstandsratio groter of gelijk aan 1 (begroot 2019 = 1,07). Dit geeft WerkSaam de mogelijkheid om ondernemend te zijn, wat nodig is om de toegevoegde waarde (blijvend) te realiseren en daarmee de gemeentelijke bijdrage te kunnen verlagen. Daarbij voorkomt een gezond weerstandsvermogen dat WerkSaam bij tegenvallers extra geld moet vragen bij de gemeenten.

Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van WerkSaam. Er bestaan (nog) geen landelijke richtlijnen over de hoogte van de kengetallen. Wel heeft het Algemeen Bestuur normen geformuleerd met betrekking tot de kengetallen:

Kengetallen BBV	Categorie A minste risico	Categorie B gemiddeld risico	Categorie C meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Voor de netto schuldquote en het solvabiliteitsratio heeft WerkSaam de ambitie die uit te laten komen in categorie A. Voor de structurele exploitatieruimte is categorie B voldoende.

De inschatting van de kengetallen voor de begroting 2020-2023 is als volgt:

Kengetallen BBV	B2019	B2020	B2021	B2022	B2022
Netto schuldquote					
Zonder correctie doorgeleende gelden	A	A	A	A	A
Met correctie doorgeleende gelden	A	A	A	A	A
Solvabiliteitsratio	A	A	A	A	A
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	A	B	B	B	B
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gemeentelijke bijdrage en indexatie

Vanuit de gemeenten zijn de volgende geldstromen richting WerkSaam te onderscheiden:

- Rijksvergoeding participatie / integratie uitkering sociaal domein (IUSD)
- Rijksvergoeding BUIG / BBZ

De rijksvergoedingen zijn gebaseerd op de bedragen die voor de jaren 2020 en verder bekend zijn gemaakt via de septembercirculaire 2018 (a.) en de voorlopige verdeling 2019 BUIG zoals door de rijksoverheid gepubliceerd op 1 oktober 2018 (b.). De rijksvergoeding participatie is taakstellend voor WerkSaam. Voor de BUIG / BBZ wordt

het verschil tussen de rijksvergoeding BUIG / BBZ en uitkeringslasten jaarlijks met de gemeenten verrekend.

Het onderdeel re-integratie klassiek uit de IUSD wordt vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering. Het bedrag re-integratie klassiek wordt bepaald op het basisbedrag 2019 en wordt jaarlijks verhoogd met de indexatie (zie onder c.).

c. Gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken

De bruto gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de wettelijke taken volgt de indexatie zoals door de regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord is vastgesteld. Voor 2020 is deze indexatie vastgesteld op 2,8%. De hoogte van de netto gemeentelijke bijdrage is mede afhankelijk van het resultaat dat wordt behaald uit de toegevoegde waarde. Dit betreft het saldo van omzet minus directe kosten binnen de Leerwerkbedrijven. De netto gemeentelijke bijdrage is het bedrag dat de gemeenten uiteindelijk betalen voor de dienstverlening door WerkSaam en in de begroting van de gemeenten is terug te vinden. De opbouw en indexatie van de bruto naar de netto gemeentelijke bijdrage is als volgt:

	VJN 2018	Begroting 2019	VJN 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bruto gemeentelijke bijdrage	15.500.999	15.955.199	15.955.199	16.401.945	16.401.945	16.401.945	16.401.945
-/- toegevoegde waarde	-5.834.374	-5.731.899	-5.731.899	-5.731.899	-5.731.899	-5.731.899	-5.731.899
-/- vrijval reserves	-849.538	-896.000	-661.000	-661.000	-198.000	-198.000	-198.000
-/- taakstelling					-463.000	-463.000	-463.000
Netto gemeentelijke bijdrage	8.817.087	9.327.300	9.562.300 (*)	10.009.046 (**)	10.009.046 (***)	10.009.046	10.009.046

*)

Bij de behandeling van de begroting 2019 bestond onduidelijkheid over de indexatie van de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft ertoe geleid dat een negatieve zienswijze is afgegeven en het Algemeen Bestuur niet heeft ingestemd met een deel van de indexatie 2019. Dit wordt in de voorjaarsnota 2019 hersteld. Mocht het Algemeen Bestuur anders besluiten bij de voorjaarsnota 2019 vindt een aanpassing plaats van de netto gemeentelijke bijdrage in de begroting 2020 en verder.

**)

De verhoging van de netto gemeentelijke bijdrage wordt als volgt berekend:

Bruto gemeentelijke bijdrage VJN 2019 € 15.955.199 * index 2,8% = € 446.745

Netto gemeentelijke bijdrage VJN 2019	€ 9.562.300
+ index	<u>€ 446.745</u>
Netto gemeentelijke bijdrage begroting 2020	€ 10.009.046

***)

De indexatie van de gemeentelijke bijdrage is voor de jaren 2021 tot en met 2023 niet doorgetrokken. Dit komt overeen met de systematiek bij de gemeenten.

Bijlage b. Financiële meerjarenraming

Onderdeel	2020	2021	2022	2023
Stand primaire begroting 2019 - 2022				
Saldo lasten en baten begroting (t-1) = bruto gemeentelijke bijdrage (t-1)	15.955.199	16.401.945	16.401.945	16.401.945
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
Geen wijzigingen	0	0	0	0
Totaal wijzigingen nadien	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Indexatie bruto gemeentelijke bijdrage	446.746	0	0	0
Toegevoegde waarde	0	0	0	0
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	446.746	0	0	0
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	0	0	0	0
Totaal ingezet / nieuw beleid	0	0	0	0
Totaal aan wijzigingen	446.746	0	0	0
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Toegevoegde waarde	5.731.899	5.731.899	5.731.899	5.731.899
Onttrekking reserves	661.000	198.000	198.000	198.000
Netto gemeentelijke bijdrage	10.009.046	10.009.046	10.009.046	10.009.046
Taakstelling bedrijfsvoering		463.000	463.000	463.000
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2020	16.401.945	16.401.945	16.401.945	16.401.945
Stand kadernota voor begroting 2020 - 2023	0	0	0	0

Voor de eerste jaren na de oprichting van WerkSaam is door de gemeenten een bedrag beschikbaar gesteld om de samenvoeging tussen OpMaat met de gemeentelijke sociale diensten vorm te geven. Dit bedrag is gestort in de reserve schommelingen bedrijfsvoering en wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage (vrijval / onttrekking reserves). Met een begrote jaarlijkse onttrekking van € 463.000 aan die reserve is de reserve vanaf 2021 niet meer beschikbaar, wat resulteert in een structureel tekort van € 463.000 per jaar. Het tekort vanaf 2021 is als taakstelling bedrijfsvoering opgenomen.

Omdat de oorspronkelijke gedachte van het beschikbaar stellen van het bedrag is geweest een financiële impuls te geven aan de opbouw van WerkSaam zonder de gemeentelijke bijdrage te verhogen kijkt WerkSaam eerst kritisch naar de eigen mogelijkheden om de gemeentelijke bijdrage ook vanaf 2021 gelijk te houden (uitgezonderd indexatie). Dit houdt in dat binnen WerkSaam gezocht wordt naar mogelijkheden om de uitvoeringskosten te verlagen. Hiervoor ziet WerkSaam verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld in de huisvestingslasten en in de personeelskosten door verdergaande automatisering of het anders inrichten van werkzaamheden. Natuurlijk verloop van personeel geeft hiervoor de ruimte.

Bijlage c. Overzicht bijdrage per gemeente

2020	Gemeente							
	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
Netto gemeentelijke bijdrage	579.595	962.738	5.050.557	641.342	1.627.514	364.377	782.923	10.009.046

De bijdrage per gemeente is gebaseerd op de verdeelsleutels in de begroting 2019 en geeft daarmee een indicatie. In de begroting 2020 wordt de verdeling conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regelingen geactualiseerd op basis van de aantallen inwoners en uitkeringsgerechtigden op 1 januari 2019.